Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

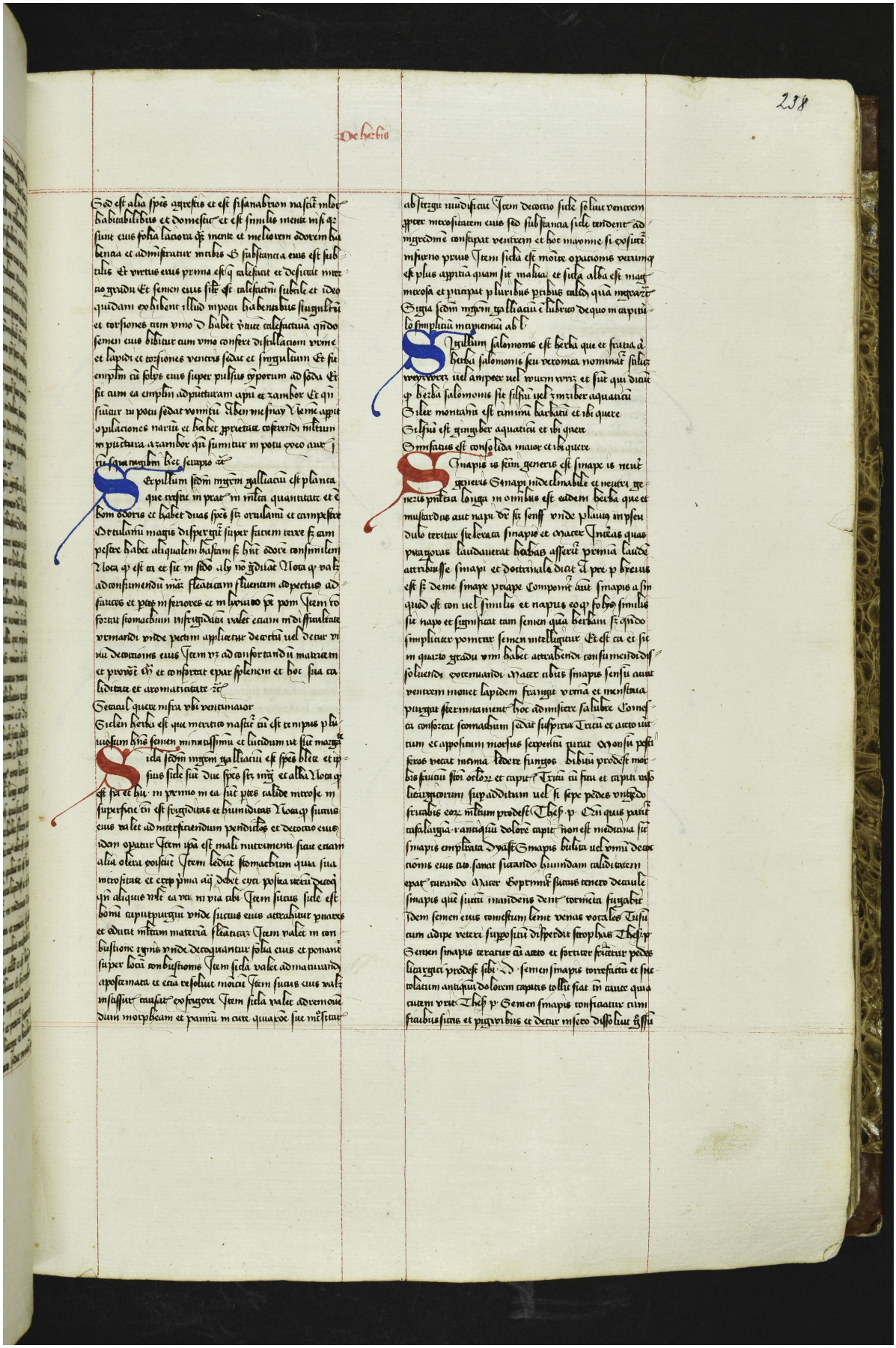

238

De herbis

Sed est alia spes agrestis et est sisanabrion nascit in loc
habitabilibus et domestic et est similis menthe nisi q
sunt eius folia lacuosa et mente et meliorem odorem ha
benta et administratur in medicinis Et substantia eius est sub
tilis et virtus eius prima est q calefacit et desiccat in ter
tio gradu Et semen eius sicc est calefacit subtile et ideo
quidam exhibent illud in potu habentibus singultu
et torsiones cum vino Et habet virtutem calefactiua quando
semen eius bibitur cum vino confert disiunctiones venre
et lapidi et torsiones ventris sedat et singultum Et si
emplastrum inde fiat eius super pulsus apostorum ad sedandum
et si cum ea emplastrum apponitur et zambor et qui
suadet in potu sedat vomitum Alberto me fuit Item apium
opulationes nariu et habet proprietatem aperiendi meatum
in puncturis arambor qui sumitur in potu exceo aure
ut sepe in hoc scripsi

Serpillum secundum magistrum galliacum est planta
que crescit in prato in minuta quantitate et
bonum odoris et habet duas species scilicet ortulanum et campestre
Ortulanum magis dispergit super faciem terre si cum
pestere habet aliqualem bastam si bene odore consimilem
Nota q est ita et sic in sudo alibi non gaudiat Nota q valet
ad consumendum mala flatuosa et fluentia ad pectus ad
fauces et pectus in febribus et in lumbrico per pomum Item ro
borat stomachum infrigidatum valet etiam in dolore stomachi et
vomandi vide pectum applicatur decoctum vel detur vi
num decoctionis eius Item vt ad confortandum matricem
et provocat menses et conferat epar splenem et hoc sua ca
liditate et aromatizatione ꝛc

Gemach quere infra ubi venenatur

Siclen herba est que mercurio nascit in est tempus plu
uiosum habet semen minutissimum et lucidum ut sit magis

Sicla secundum magistrum galliacum est species oleri et ap
pellatur sicle sive due species sc. mag et alba Nota q
est sic et habet in primo in ea sunt pres calide et rose in
superficie et est frigidus et humidus Nota q succus
eius valet ad mitigandum pendicos et decoratio eius
idem operatur Item ipsa est mali nutrimenti sicut etiam
alia olera consci Item ledit stomachum quia sua
micrositate et cito prima ad dolorem post ventrem quod
in aliquis nisi ea vra in via alibi Item succus sicle est
bonus ad apetitum Unde succus eius attrahitur pneres
et adunat in illum materia flegmatica Item valet in con
bustione ignis unde decoquantur folia eius et ponant
super loci combustionis Item sicla valet ad mitigandum
apostemata et ea resolvit mollit Item succus eius valet
in suffitu causat exhorrore Item sicla valet ad removen
dum morpheam et pannum in cute quia de sic mistrat

abstergit mundificat Item decoctio sicle solvit venerem
propter micrositatem eius sed substantia sicle tendent ad
ingredine conspirat ventrem et hoc maxime si coquitur
in fuerio primo Item sicla est motiua operationis verum q
est plus aperitiua quam sit malua et sicla alba est mag
microsa et propiat pluribus pedibus calido quia magnitudo
Sigua secundum magistrum galliacum et liberum de quo in aperitiuis
lo simplicium magistrum ab l

Serpillum salomonis est herba que et fratria a
herba salomonis seu veronica nominat sulic
verbenam vel ampeer vel wurm wurz et sit qui dicit
q herba salomonis sic silsiu vel zmriber aquaticus
Siler montanum est carminum barbarum et ibi quere
Silsiu est gingiber aquaticum et ibi quere
Omsanus est consolida maior et ibi quere

Sinapis is secundum generis est sinapi is neut
generis Sinapi indeclinabile et neutri ge
neris pnitera longa in omnibus est eadem herba que et
mustardus aut napi dicitur secundum sensum unde plinius in pseu
dulo ceritur sic elevata sinapis et cnacer Cnacas quas
pitagoras laudaneat habas asserit primam laude
attribuisse sinapi et doctrinale dicit id per p breuis
est si deme sinape prique componit aut sinapis a sin
quod est con vel similis et napus eo q fo bro similis
sit napo et significat tam semen quam herbam si quando
simpliciter ponitur semen intelligitur Et est ita et sic
in quarto gradu vim habet attrahendi consumendi dis
solvendi corrumpendi maior cibus sinapis sensu aurem
ventrem monet lapidem frangit urinam et menstrua
purgat sternutamentum hoc admissum salubre Como
da confortat stomachum sedat suspiria Tussi et acuto ut
tum et apostemata morsus serpentum curat oxymel poti
feros vetat morma edere fungos bibitum prodest mor
bis frigidis sibi oculos et capite Tussi ui fiat et capitis uls
licuipotorum superadditum vel si sepe pedes unguedo
scrabis cor mitium prodest Thes p Cui quis patit
apalagia ranaquin dolore capit non est medicina sic
sinapis emplastata dyaste Sinapis bibita vel vinum decoc
tionis eius ad somnum sicando biumdam calidiorem
epar curando Mater Geptrinit stimus tenero decaule
sinapis quia simul mandens dent vermicia fugabit
idem semen eius comestum lemit venas vocales Tussi
cum adipe veteri suppositum disperdit scrophas Thes p
Semen sinapis teratur cum acto et fortiter fricetur pedes
liuiqui prodest sibi d semen sinapis vomitorium et suc
volatum antiquum dolorem capitis tollit fiat in aure qua
cutem vere Thes p Semen sinapis conficiatur cum
fiabus suis et piperibus et detur mero dissolut tussi